བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་སྙན་སྐྲོན།

(པར་ངོས་དྲུག་པར་མཐུད)

—— **ཁྲིམས་འཛིན་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ།** ཕོར་ཡུག་ཐོན་ཁུངས་ཐད་ཀྱི་ཉེས་དོན་དང་། དམངས་དོན། སྲིད་འཛིན་བཅས་གསུམ་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་འདྲི་གཅོད་ཚོགས་པ་བཙུགས་ཏེ། སྐྱེ་ཁམས་ཕོར་ཡུག་གི་ཁྲིམས་འཛིན་སྲུང་སྐྱོང་དྲ་བ་ཚགས་དམ་དུ་བཏང་ཡོད། འཛམ་སྨུམ་དང་སོ་འཁོར་སྨམ་ཀྲོན་33འཛུགས་ནས་ས་ཞིང་སྤྱི་ངོས་ཕྱུ་650ལ་བཅོག་སྐྱོན་བཏང་བའི་ཁྲིན་ཆེ་གེ་མོའི་ཀྱོད་གཞི་ཁྲིམས་ལྟར་འདྲི་གཅོད་བྱས་ནས། དོན་རྐྱེན་བྱུང་ས་དང་སྐྱིགས་རོ་གཙང་སེལ་གྱི་ཐག་གཅོད་འགྲོ་གྲོན་སྒོར་ཁྲི་11.79སྤྲོད་འགན་འཁུར་རྒྱུའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད། ཉིང་ཁྲི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཞིབ་དཔྱོད་དང་། སྤྱི་བདེ། སྐྱེ་ཁམས་ཕོར་ཡུག་སོགས་སྡེ་ཚན་དང་འབྲེལ་གཏུག་གཞོགས་འདེགས་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། གསབ་འཛུགས་སྒོ་འགྱུར་དང་། སྐྱེ་འཕེལ་ལེགས་བཅོས། ངལ་ནུས་ཚབ་འཇལ་སོགས་ཚབ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་སླར་གསོ་བྱེད་སྟངས་གང་ལ་གང་འཚམ་སྤྱད་ནས་སྐྱེ་ཁམས་ཕོར་ཡུག་གི་སྲུང་སྐྱོང་སླར་གསོ་གཞི་གཅིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། ལྗོངས་མི་དམངས་འབྱུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཞུ་ལྷན་དང་དེའི་ཆེད་དོན་ཞུ་ལྷན་ལ་ཕོར་ཡུག་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་འདྲི་གཅོད་ལས་དོན་སྤྱིལ་ཚུལ་སྙན་སེང་ཞུས་ཡོད། གཞུང་ཁོངས་ས་ཆ་སྤོ་འགྱུར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཏེ། ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ལྷ་སའི་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྤོ་འགྱུར་ལས་གཞིའི་ཞབས་ཞུ་འགན་སྲུང་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས་ནས། ལྷ་སའི་རིམ་གཉིས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྤོ་འགྱུར་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྩོད་གཞིའི་ཀྱོད་གཞི་110འདྲི་གཅོད་མཐའ་འདོམས་བྱ་རྒྱུར་མཇུབ་ཁྲིད་བྱས་པ་དང་། ལག་བསྟར་ཐུབ་པའི་དངུལ་གྲངས་སྒོར་ཁྲི་2020ཟིན་ཡོད། ཁྲིང་ཀོན་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ལྷ་སའི་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྤོ་འགྱུར་བཀོད་འདོམས་ཕྱུའུ་ཡིས་ལྷོ་བྱང་རི་བོ་སྤོ་འགྱུར་གྱི་སྔོན་ཐོན་ཚན་པའི་མཚན་སྙན་སྩད་ཡོད། ཕོར་ཡུག་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་འདྲི་གཅོད་ཀྱོད་དཔེ་2ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས《མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་གི་དཔེ་མཚོན་ཀྱོད་དཔེ》ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ནང་བཙུག་ཡོད།

—— **སྐྱེ་ཁམས་ཕོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་བཏང་བ།** 《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོང་བཅའ་ཁྲིམས》དང《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཀླུང་ཁམས་ཆེ་མོའི་སྟུགས་བཅོག་འགོག་བཅོས་སྲོལ་ཡིག》སོགས་བཅའ་ཁྲིམས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྐོ་ཐེངས་180སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཤིང་། མང་ཚོགས་མི་ཐེངས་ཁྲི་4.8ལྷག་ཙམ་ལ་སློབ་གསོ་ཐེབས་ཡོད། ཁག་གཉིས་པའི《ཕོར་ཡུག་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཀྱོད་དཔེ》15ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད།

ལྔ། ལོ་འདིའི་ནང་། ང་ཚོས་མཐའ་མཚམས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བའི“སྣ་འདུས་ཐབས་བཟང”གང་ལེགས་སྤྱད་དེ། བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བརྟན་དང་། མཐའ་དར། དམངས་ཕྱུག་བཅས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དཔེ་སྟོན་ཁུལ་འཛུགས་གཏོང་ལ་ཞབས་ཞུ་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད།

ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་དང་མཐའ་སྲུང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་གཅིག་གྱུར་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་མཐའ་མཚམས་རྫོང་གི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་རིགས་ཁག་གི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་8291ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད།

—— **གཞི་རིམ་གྱི་རྨང་གཞིའི་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ།** མ་དངུལ་མཐའ་མཚམས་སུ་གཏོང་བ་དང་། མི་སྣ་མཐའ་མཚམས་སུ་སྐྱོད་པ། སྲིད་ཇུས་མཐའ་མཚམས་སུ་གཟིགས་སྐྱོང་བྱེད་པ་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་7193བཏང་སྟེ། མཐའ་མཚམས་ཁྲིམས་རའི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་དང་། མི་སྣ་བགོ་སྒྲིག དེ་བཞིན་ཆ་འཕྲིན་ཅན་འཛུགས་སྐྱོང་སོགས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། ལས་སྒོ་གཉེར་སྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་རྒྱུག་གྲོན་དངུལ་གང་དགོས་ཆ་ཚང་འགན་སྲུང་ཐུབ་ཡོད།

—— **རང་འགུལ་དང་མཐའ་མཚམས་བཅོས་སྐྱོང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ།** མཐའ་བརྟན་དང་། མཐའ་དར། དམངས་ཕྱུག་བཅས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་ནས། མཐའ་མཚམས་ཉེ་ཚོང་ཁྲོམ་ར་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱིད་གྲོང་དང་། འདྲེན་ཐང་། རི་འོག་སོགས་ཀྱི་འགག་སྒོར་སྐོར་སྐྱོད་འདྲི་གཅོད་ས་ཚིགས་བཙུགས་ནས་ཞིང་འབྲེལ་རྩོད་གཞི་དང་། མཐའ་མཚམས་ཚོང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་གཞི་ཐོ་འགོད་དང་། འདྲི་ཞིབ། ལག་བསྟར་བཅས་བྱེད་པའི“ཐོགས་མེད་བགྲོད་ལམ”བཏོད་ཡོད། སྐྱིད་གྲོང་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ནེ་པ་ལའི་ཚོང་དུད་ཀྱི་འབྱུས་མི་ཆེད་མངགས་གདན་དྲངས་ནས་བཞུགས་མོལ་བགྲོ་གླེང་བྱས་ཏེ་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་ཚོང་དོན་མཉམ་ལས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།

—— **རྒྱལ་སྲུང་དང་དམག་དཔུང་དེང་རབས་ཅན་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ།** དུས་རབས་གསར་པའི་དམག་འབྲེལ་ཁེ་སྲུང་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ཡོད། མངའ་རིས་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ལྷུའུ་ལུའུ་སུའུ་ཆེ་དམག་དོན་ཁྲིམས་ཁང་དང་དམག་འབྲེལ་ཁེ་སྲུང་མཉམ་ལས་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ནས་རྒྱལ་སྲུང་དང་དམག་དཔུང་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐུན་མོང་ཐོག་ཕན་སྐྱུལ་བཏང་ཡོད། གཞིས་རྩེ་ཁྲིམས་ཁང་གིས《དམག་འབྲེལ་ཀྱོད་གཞི་འདྲི་གཅོད་ལག་བསྟར་བྱས་ཚུལ་སྐོར་གྱི་སྙན་ཞུ》བརྗོད་པ་དེར་ལྗོངས་ཧྲང་ཞུད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་གདེང་འཇོག་ཡག་པོ་གནང་ཡོད། དམག་དཔུང་དང་ས་གནས་ཀྱི་གཞི་རིམ་ཧྲང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི“མཉམ་སྤྱོལ་ལྡ་དང་སྤྱ་བརྟན་ལྡའི”ཆ་སྒྲིག་མཉམ་སྦྲུན་ནང་ཁུར་ཐག་ཞུགས་ནས་གཞི་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་དང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ར་39ཡིས་བཅའ་སྡོད་དཔུང་སྡེ་དང་བསམ་སྦྱོར་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱ་བརྟོན་ཡོད།

དྲུག ལོ་འདིའི་ནང་། ང་ཚོས་དབྱང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་གི“གདོང་དམག”བརྩོན་ལེན་བྱས་ཏེ། བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། སྤྱོད་གཙང་། འགན་འཁྲི་ཁུར་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་དམག་ཧྲུག་ཅིག་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད།

ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་བས་མཐོ་བ་དང་། ཧྲང་གཤིས་ཀྱི་བློང་བྱ་དེ་བས་ནན་པ། རྩ་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་དེ་བས་དམ་པ་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས། བྱང་ཚད་མཐོ་བའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པའི་དཔུང་ཁག་ཅིག་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད།

—— **ཆེད་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་བ།** ཚབ་སྲིད་ཀྱི་བྱང་ཚད་དང་། ལས་སྒོའི་བྱང་ཚད། ལས་རིགས་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་ཚད་བཅས་མཐོ་རུ་གཏོང་བར་དངོས་སུ་དམ་འཛིན་བྱས་ནས “འཛིན་ནུས་བརྒྱད”ཆེ་རུ་ནུས་ལྡན་བཏང་སྟེ། ཁྲིམས་ཁང་གི་འཆད་སྟེགས་དང་། གཞོན་ནུའི་གླིང་སྟེགས། ལས་སྒོའི་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་སོགས་དུས་ཐེངས་343གཉེར་ཡོད་ལ། འདུལ་སྦྱོང་དང་ཟབ་སྦྱོང་སོགས་ཐེངས་65སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་མི་ཐེངས་3700ལྷག་ཙམ་ཞུགས་སུ་བཅུག་ཡོད། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རིག་གནས་དགོངས་པ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས། “སློབ་སྦྱོང་རྣམ་པའི་ལས་ཁུངས། རིག་དཔལ་དར་བའི་ཁྲིམས་ཁང”གི་འཛུགས་གཏོད་བྱེད་སྒོ་ཧུར་ཐག་སྤེལ་ནས། དཔའ་བོ་དང་དཔེ་བཟང་ཅན་གྱི་རིག་གནས་ཁྱམས་རིང་བསྐྲུན་པའི་ཁར། ལྗོངས་ཁྲིམས་ཁང་གི“རྒྱ་སྲང་བུམ་པའི”སྐྱེས་པའི་ལན་ཆིའུ་སྒྲོ་ལོའི་འགྲན་བསྡུར་དང་ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པའི་སྤྱོ་འཕེལ་ལུས་རྩལ་འགྲན་ཚོགས་ཐོག་མ་དེ་སྤེལ་ཡོད། ལྷ་ས་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི《མཐོ་སྒང་གི་ལག་བསྟར་ལམ་བུ》ཞེས་པའི་གློག་བརྙན་ཐུང་གྲས་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྐབས་བཅུ་པའི“གསེར་གྱི་ཁྲིམས་དབྱུག”གི་ཐུལ་བྱུང་བྱ་དགའ་ཐོབ་ཡོད། ཁྲིམས་ཁང་གི“ཡིག་རིགས་གཉིས་དང་ཁྲིམས་ར་ཚོགས་པའི”དཔྱད་འདེམས་བྱེད་སྒོ་སྐབས་དང་པོ་སྤེལ་ཏེ། ཁྲུན་གཅོད་ཡིག་རིགས་15དང་། ཁྲིམས་འཛིན་གྲོས་འཆར་4 ཁྲིམས་ར་ཚོགས་ཐེངས་5བཅས་ཐུལ་བྱུང་དུ་དཔྱད་འདེམས་བྱས་ཡོད། ལྷ་ས་འབྲིང་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་དང་ཆབ་མདོ་འབྲིང་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁག་སོ་སོར་ཀྱོད་གཞི་གཅིག་གི་ཁྲིམས་ར་ཚོགས་པ་དེ་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཁང་གི“ཐུལ་བྱུང་གི་ཁྲིམས་ར་ཚོགས་པ་བརྒྱ་ཐམ་པའི”གྲས་སུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ལས་བྱེད་རྣན་གྲས་ཀྱི་ཆེད་སྦྱང་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས་ཏེ་ཞབས་ཞུ་དོ་དམ་ལས་དོན་སྟེར་བས་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ཡོད། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་མཉམ་སྡེབ25དང་མི་སྒེར་29ལ་ཞིང་ཆེན་དང་ཕྱུའུ་རིམ་པའི་གཟེངས་བསྟོད་ཐོབ་ཡོད། སྨྲ་ཆེན་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཉེན་རྟོག་པ་གཅིག་ལ་ཀྲུང་གོ་མཉམ་འབྲེལ་གཞུང་ལས་ཁང་གིས་བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱས་པའི་ཤང་གང་ཡུལ་མིའི་ཐུགས་རྗེ་ཞུ་ཡིག་འཕྲོར་ཡོད། ཉིང་ཁྲི་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་སྡེ་ཚོགས་ཀྲུང་དབྱང་གིས“སྐར་རིམ་དང་པོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡ་རབས་གཞོན་ནུའི་མཚན་རྟགས”སྩད་ཡོད།

—— **སྐྱུར་བཅོས་དང་གསར་གཏོད་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ།** རྒྱ་ནོར་གྱི་སྤྱི་འདོམས་སྐྱུར་བཅོས་ལ་རིམ་ལྡན་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས། འབྲིང་རིམ་དང་གཞི་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་དང་འཐབ་ས་དང་པོའི་ཁྲིམས་རར་མ་དངུལ90%སྤྲོད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས“བློ་རིག་ཁྲིམས་ཁང”དུས་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་། གཏུག་བཤེར་ཞབས་ཞུའི་ལྟེ་གནས། མི་དམངས་ཁྲིམས་རའི་བསྐྱར་བཟོ་རྒྱས་སྐྲུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ“ཁྲིམས་དོན་ལན་འདེབས་དྲ་རྒྱ”དང་ཀྱོད་དཔེ་ཉར་མཛོད་འཛུགས་གཉེར་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་ཧུར་ཐག་བཏང་ཡོད། ཁྲིམས་འཛིན་འགན་འཁྲིའི་ལམ་ལུགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དོན་འཁྱོལ་ཡང་དག་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཀྲང་དང་དེང་ཀྲང་གིས་འདྲི་གཅོད་ལྟ་སྐུལ་གྱི་འགན་འཁྲི་ནན་པོ་དཀྲིས་ཐོག ཡོན་ཀྲང་དང་དེང་ཀྲང་གིས་ཀྱོད་གཞི་ཁག་29118ཐག་གཅོད་བྱས་ཤིང་། ཆ་སྙོམས་མི་རེས་ཀྱོད་གཞི90.51ཐག་གཅོད་བྱས་པར། དུས་མཚུངས་དང་བསྡུར་ན26.37%འཕར་བ་དང་། སྒྲུབ་ཡུན་ཉིན64.51ལས་འགོར་མེད་པས། ལོ་གོང་མ་དང་བསྡུར་ན་ཉིན12.91ཉུང་དུ་སོང་ཡོད། “ཆ་དྲུག་ཟུང་འབྲེལ”བྱེད་པའི་བོད་སྐྱོར་རྣམ་པ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། ཁ་གཏད་རོགས་སྐྱོར་ཁྲིམས་ཁང་གིས་བོད་དུ་བརྟག་ཞིབ་ཐེངས18བྱས་ནས་འབྲིང་རིམ་དང་གཞི་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་རོགས་སྐྱོབ་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི2589དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཡོད། འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ཁག་གིས“མཛལ་སློག་མཚམས་ཞུ”ཧུར་ཐག་བྱས་ནས་མི་རྒྱུ་དངོས་རིག་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་རོགས་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུའི་ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་བྱུང་ཡོད། མི་ཐེངས184གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་དུ་བཏང་བ་མ་ཟད། མི་ཐེངས76“ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོའི”འགན་འཁུར་དུ་བཙུག་ཡོད། གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལྗོངས་མཐོ་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་མཐུན་སྦྱོར་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ་རྫོང་8ཀྱི་སློབ་གྲྭ10ལ་རིག་ནུས་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་སློབ་སྐྱོར་འཕྲུལ་ཆས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་ཡོད།

—— **སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སུ་གཏོང་བར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ།** ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་དང་དེའི་ལག་བསྟར་ཞིབ་སྲོལ་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས། སྤྱོད་ཚུལ་སྟར་བས་ལེགས་སུ་བཏང་སྟེ་དོན་འཁྱོལ་ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱས་པ་དང་། “ལྟ་བལྟ་ལྟ་བཅོས”ཀྱི་ལས་དོན་ཧྲན་ཏིག་སྤེལ་ནས། 《སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་མཉམ་འབྲེལ་སྐོར་ཞིབ་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ཐབས》དང《སྲིད་གཙང་ཉམས་ཉེན་འགོག་ཟྭོན་བྱ་ཐབས་ཀྱི་གསལ་ཐོ》བཟོས་ཡོད། ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པས“དེ་མ་ཐག་གསུམ”བྱེད་ཐུབ་པ་བྱས་ནས“ལེགས་ཆ་གསུམ་དང་ནན་པ་གཅིག”ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་དཔུང་ཁག་གཏོད་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱས་ཡོད། ལྷ་ས་དང་གཞིས་རྩེའི་རིམ་གཉིས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཁྲིམས་འཛིན་སྐོར་ཞིབ་དང་འདྲི་དོན་ལྟ་ཞིབ་བྱས་ཤིང་། “གཏན་འབེབས་གསུམ”གྱི་ཆ་འཕྲིན་ཁྲི4.3ལྷག་ཙམ་བཀོད་འདུལ་བྱས་ཡོད།

—— **ལྷ་སྐྱུལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱ་ཐབས་ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་བ།** བརྒྱུད་རིམ་རྗེས་པོའི་མི་དམངས་དམངས་གཙོ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་འཐུས་མི་དང་ཞུ་ཡོན་མི་ཐེངས1400ཁྲིམས་ཁང་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་དང་། མི་ཐེངས2600ཡིས་ཁྲིམས་རར་ཟུར་ཉན་བྱས་ཡོད། 《དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་ལྟ་སྐུལ་པའི་ལས་དོན་སྤེལ་ཐབས》བཟོས་ནས་ལྟ་སྐུལ་པ36གདན་བསྐོ་བྱས་ཡོད། ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས《མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་སྲིད་གྲོས་ཨུ་ཡོན་གྱི་ལྟ་སྐུལ་འབྲེལ་གཏུག་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་རྒྱུའི་བྱ་ཐབས》བཟོས་ཏེ། འཐུས་མི་དང་ཨུ་ཡོན་གྱི་བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འགོ་བསྒྲུབ་སྦྱོད་བྱ་རྒྱུའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ནས་འཐུས་མི་དང་ཨུ་ཡོན་གྱིས་བརྗོད་པའི་བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འགོ66ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་རྗེས་སྒྲིད་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཡོད། དུས་ཁག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། “‘འཛུགས་གཏོད་བཞི’ལ་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབས་པར་བདེན་དཔང་བྱེད་ཅེས་པའི——འཐུས་མི་དང་ཨུ་ཡོན་གྱི་ཁྲིམས་ཁང་གཟིགས་ཞིབ་ཉིན་མོའི”བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས། རྒྱལ་ཡོངས་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་ཨུ་ཡོན40ཡིས་ས་ཡུལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བ་རེད། རང་འགུལ་དང་མངག་སྤྲོད་སྒྲིག་བཤེར་ལྟ་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ལ་ལས་དོན་ཐེངས45སྙན་སེང་ཞུས་ཤིང་། ཆེད་དོན་ཉེན་ཟོན་སློབ་གསོའི་ཟུར་ཁྲིད་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡོད།

(པར་ངོས་བརྒྱད་པར་གཟིགས)